

Een One Health AMR actieplan voor België

Martine Delanoy

Strategisch Adviseur One World One Health

Coördinatie AMR (Antimicrobiële Resistentie)

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en
Leefmilieu

AMR gaat over levens!

Elk jaar sterven wereldwijd ongeveer **700 000** mensen aan infecties met antibioticaresistente kiemen.

Zonder actie zullen antibioticaresistente kiemen naar schatting tegen 2050 jaarlijks voor 10 miljoen doden zorgen (meer dan door kanker!)

Elk jaar sterven er in Europa **33 000** mensen als gevolg van een infectie met antibioticaresistente bacteriën.

Dit is ~ **90 mensen/ dag!**

In België zijn er naar schatting jaarlijks ~ **530** overlijdens toe te schrijven aan AMR (dicht bij het gemiddelde voor de OECD-landen).

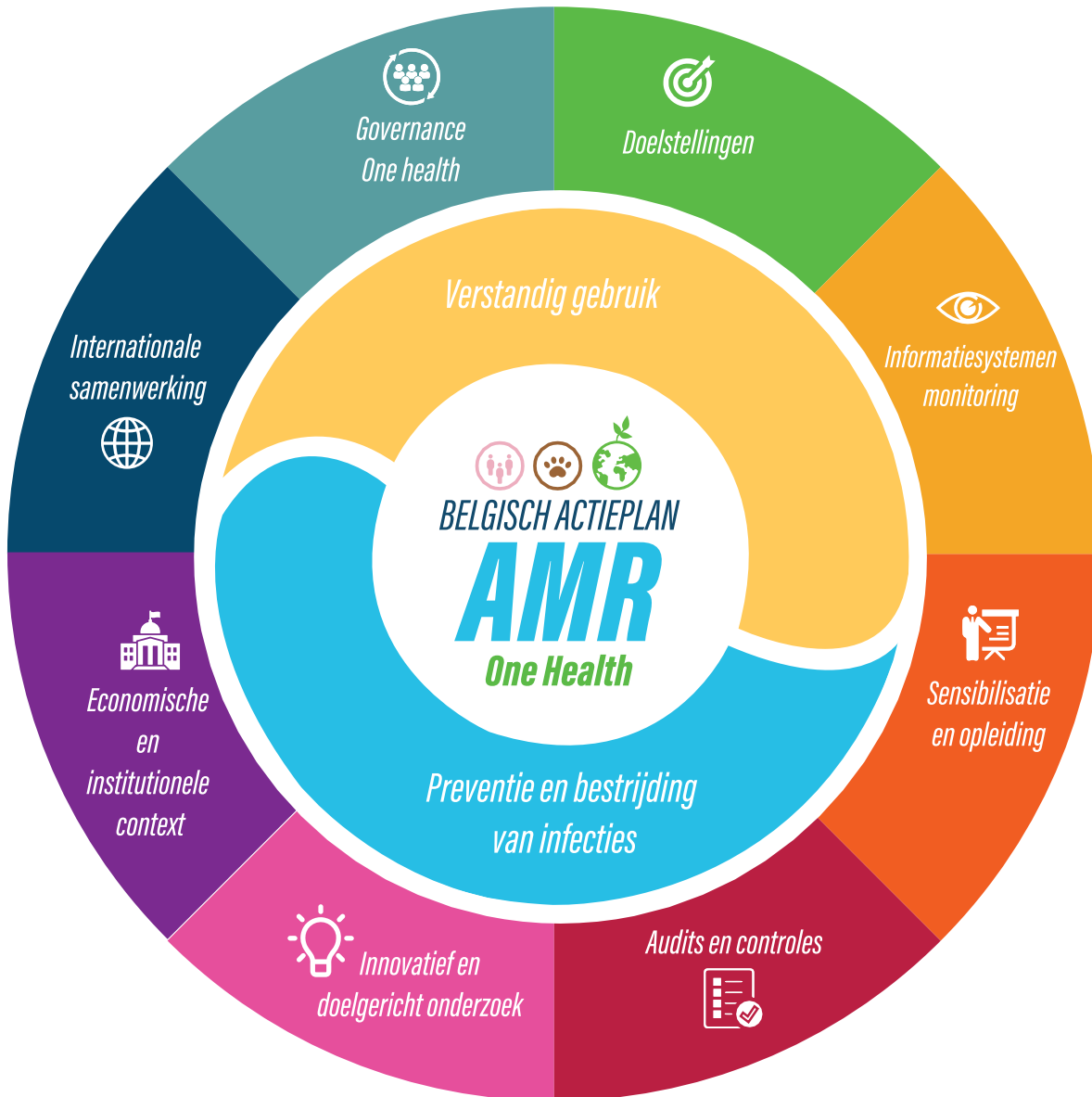
... en economie!

Een One health nationaal actieplan tegen AMR : « NAP AMR »

- One Health aanpak – One plan (2020-2024)
- Antimicrobiële / antibioticaresistentie
- Gemeenschappelijke en nationale visie

OUTPUT 1: 10 gemeenschappelijke krachtlijnen

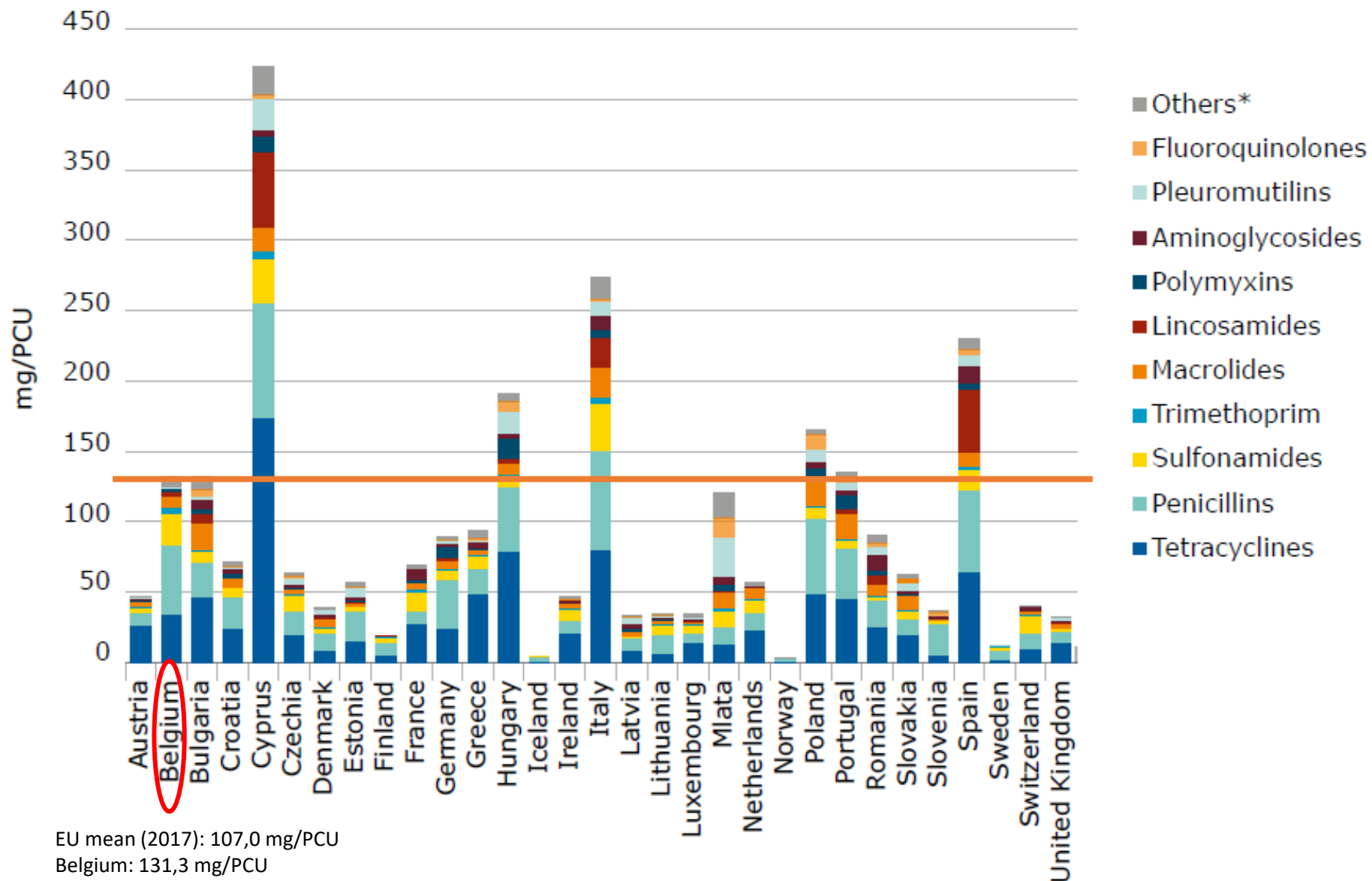

- Verstandig gebruik
- Preventie en bestrijding van infecties
- Informatiesystemen / monitoring
- Sensibilisatie en opleiding
- Audits en controles
- Innovatief en doelgericht onderzoek
- Economische en institutionele context
- Internationale samenwerking
- Doelstellingen
- One Health Governance

Antimicrobiële consumptie in voedselproducerende dieren

Sales for food-producing species, in mg/PCU, of the various veterinary antimicrobial classes, for 31 European countries, in 2017₁

[Source:](#) ESVAC report (EMA)-
Sales of veterinary antimicrobial agents in 31 European countries in 2017

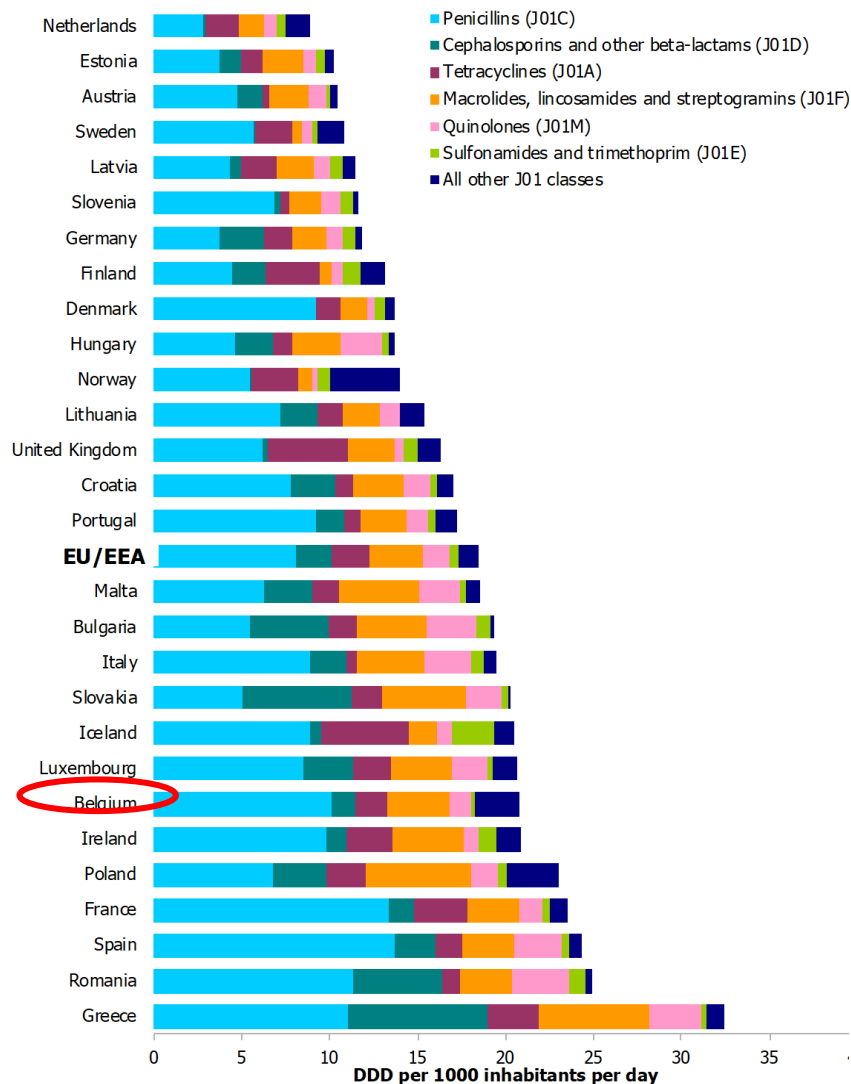
Consumption of antibacterials for systemic use (ATC group J01) in the community and in the hospital sector in EU/EEA countries in 2018 (expressed as DDD per 1 000 inhabitants per day)

Source: ECDC report - Antimicrobial consumption in the EU/EEA - Annual epidemiological report for 2018

Een Europees gezondheidsinitiatief

in the community

in the hospital sector

OUTPUT 2: en operationeel tabel

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Tâche 2: décision objectifs opérationnels et indicateurs (oct/nov 2019)										
2	Strategic Objective of the NAP	Operational objective(s)	Action(s)	Scope of the action (human health/ animal health/ env)	Responsible entity for the action	Other participating entities	Timing of the action realisation	Prerequisite for the realisation of the action	Budget	Source of funding	Aim of action
3	Objective 1 : A One Health governance structure										
20	Objective 2 : AM stewardship: actions de stewardship visant à renforcer l'utilisation prudente d'antimicrobiens afin de réduire le risque de résistance aux antimicrobiens										
100	Objective 3 : Infection prevention and control: développer et stimuler la mise en place de mesures préventives ou curatives qui permettent de prévenir les - infections et donc de limiter le traitement par AM										
119	Objective 4 : Information systems: Etablir une surveillance efficace et transparente pour un suivi rapproché de l'utilisation des antimicrobiens et une détection précoce de la résistance afin de permettre des réactions rapides et ciblées										
186	Objective 5 : Des audits et contrôles renforcés pour stimuler le suivi des mesures de lutte contre l'AMR										
198	Objective 6 : Des actions de communication/ sensibilisation appropriées et des formations de professionnels renforcées pour rendre chacun, dans son domaine et en fonction de son contexte, acteur de la lutte contre la résistance aux antimicrobiens										
223	Objective 7 : Establish quantified and measurable targets for reducing the use of antibiotics										
232	Objective 8 : Targeted and innovative research projects to enhance the effectiveness of control actions and the understanding of recognized sources of transmission of resistant micro-organisms between humans, the environment, the food chain, and animal populations.										
243	Objective 9 : Develop an economic and institutional context conducive to investment and the development of products and tools to combat AMR										
251	Objective 10 : Une coopération internationale afin de contribuer activement à l'accomplissement des objectifs nationaux et internationaux relatifs à l'AMR										
259											
260											

10 strategische krachtlijnen
 78 operationele doelstellingen
 234 acties →

Pijler	Acties
H	81
A	87
E	7
H/A	11
H/E	2
A/E	2
H/A/E	44

Dierlijke pijler

- **Preventieve maatregelen** om minder nood aan Ab te hebben,
- Maatregelen gericht op "**grootgebruikers/voorschrijvers**",
- "**coaching**" voor "rode" veehouders en dierenartsen,
- Voorwaarden voor het gebruik van **kritisch belangrijke antibiotica** voor gezelschapsdieren en paarden,
- Uitbreiding van de **registratie** van het antibioticagebruik bij alle **voedselproducerende dieren en gezelschapsdieren**,
- Monitoring van de resistentie bij **pathogene bacteriën** bij voedselproducerende dieren en gezelschapsdieren, ...

+ **Gekwantificeerde doelstellingen** van AMCRA opgenomen!

Humane pijler

- Intensivering van de programma's voor **preventie en bestrijding van infecties**,
- Ontwikkeling en brede verspreiding van **aanbevelingen**,
- Ontwikkeling van **instrumenten ter verbetering van de praktijken** (feedback, ...),
- Erkenning van de specialismen **infectioloog en microbioloog**;
- Levering van antimicrobiële middelen per **eenheid/in een geschikte verpakking**,
- Ondersteuning van **alternatieve behandelingen** (vaccins en faagtherapie),
- Uitbreiding van **epidemiologische surveillance**,
- Publicatie van een **jaarverslag** (gebruik van antimicrobiële stoffen, zorginfecties en resistentieniveaus in de menselijke gezondheidssector),
- Nieuwe **gekwantificeerde doelstellingen** in de gezondheidssector, ...

Leefmilieu pijler

- de kennis van het **milieuprofiel** van antimicrobiële geneesmiddelen verbeteren,
- Surveillance van de **resistentie van fungale agentia** in het milieu,
- Centralisatie en consolidatie van bepaalde **milieumonitorings** van antimicrobiële residuen en resistente bacteriën in het milieu (oppervlaktewater, grondwater, afvalwater) en opvolging met **waterzuiveringsbedrijven** (technieken voor de zuivering en verwijdering van residuen van antimicrobiële stoffen en resistente bacteriën te verbeteren), ...

Enkele voorbeelden van acties

- Aanbevelingen/voorwaarden voor het juiste gebruik van **diagnostische hulpmiddelen** (bijv. rapid diagnostic tests),
- Specifieke acties om essentiële antimicrobiële middelen **op de markt te brengen en te houden**,
- Intensiveren van de controles en het toezicht op **illegale online verkoop** (e-commerce),
- **Geschikte economische modellen** te identificeren die de ontwikkeling van 'nieuwe' antimicrobiële middelen ondersteunen en de beschikbaarheid van 'oude' antibiotica garanderen, ...

Enkele voorbeelden van acties

- **One Health jaarrapport** dat het antibioticagebruik en de antibioticaresistentie in België in kaart brengt (het zgn. "BELMAP"),
- Analyse van de **genetische data van resistente micro-organismen**;
- Een **communicatie vanuit een 'One Health' benadering**,
- Integratie van **AMR 'One Health' opleidingen** in het hoger onderwijs,
- Professionele aanmoedigen om een **voortgezette opleiding** te volgen;
- **Prioritaire onderzoeksbehoeften** voor België identificeren en in internationale onderzoeksprogramma's verdedigen,
- **Internationale samenwerking**,
- nieuwe AMR One Health **governance**, ...

OUTPUT 3: Een NAP « text » en website

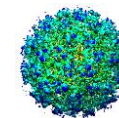
- Strategisch document FR / NL / EN
- Gebaseerd op gemeenschappelijke visie en strategische doelstellingen, met "kernacties"
- Operationele tabel in bijlage

→ Website:

www.resistanceantimicrobiens.be/
www.antimicrobieleresistentie.be

Volgende stappen

ONE WORLD ONE HEALTH

22 nov 2019

Maart 2020

?

Verder overleg

Validatie binnen de interministeriële conferenties (volksgezondheid, landbouw en leefmilieu):

- Oprichting van specifieke werkgroepen ✓
- Validatie

FAGG
FAVV
FOD
RIZIV
Sciensano

Voorstel van budget

SAVE THE DATE

Le vendredi 22 novembre 2019 à Bruxelles (centre Pacheco)

“Stakeholders dialogue”

Avant-projet de Plan d’Action National belge One health

contre la Résistance aux Antimicrobiens (AMR)

Acties binnen huidige budget gaan door !

ONE WORLD ONE HEALTH

Dank voor uw
aandacht!